



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 14/2018-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. januára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 16 ods. 2, čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv zaručených v čl. 3 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresnej prokuratúry Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 1116/16/3309 a jej uznesením z 20. januára 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. februára 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv zaručených v čl. 16 ods. 2, čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv zaručených v čl. 3 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresnej prokuratúry Trenčín

(ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 1116/16/3309 a jej uznesením z 20. januára 2017.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 2. novembra 2016 do zápisnice v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby ■■■ (ďalej len „ústav“) trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania „*trestného činu mučenie a iné neľudské zaobchádzanie podľa § 420 TZ, alebo resp. trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 TZ*“, ktorých sa mali dopustiť „*kompetentné osoby*“ v ústave „*vrátane prokurátora*“, vykonávajúceho „*dozor nad zákonnosťou v ÚVTOS ■■■*“. Podstatou trestného oznámenia bolo podľa slov sťažovateľa „*namietané zlé zaobchádzanie so sťažovateľom, nevyhovujúce podmienky detencie (svojvoľné držanie v podmienkach blízkyh samoväzbe) a ich kumulatívny účinok na sťažovateľa v podobe fyzického, a psychického utrpenia*“.

3. Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície Trenčín (ďalej len „vyšetrovateľ Policajného zboru“) pod ČVS: ORP-990/1-VYS-TN-2016 z 8. decembra 2016 bolo trestné oznámenie sťažovateľa podľa § 197 ods. 1 písm. d) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) odmietnuté. Podľa názoru sťažovateľa vyšetrovateľ Policajného zboru v „*rozpore s obsahom trestného oznámenia svojvoľne vytvoril v podstate zmätočný skutok... a samotnú podstatu trestného oznámenia... celkom ignoroval*“.

4. Keďže sťažovateľ bol presvedčený, že „*vyšetrovateľ PZ o podanom trestnom oznámení fakticky nerozhodol*“, podal proti rozhodnutiu o odmietnutí jeho trestného oznámenia sťažnosť, v ktorej namietal tiež to, že napadnuté rozhodnutie vyšetrovateľa Policajného zboru malo „*oporu... výlučne v správe samotných podozrivých, ktorá bola v rozpore so zákonom považovaná za dôkaz o tom, že k trestnému činu nedošlo, pričom upozorňoval, že je v rozpore so zákonom podozrivých nevypočúť, umožniť im popretie skutku formou akejsi správy ústavu, a to naviac bez poučenia o následkoch krivej výpovede a pod., čo aj malo byť zneužitie - sťažovateľ zdôraznil, že vyšetrovateľom PZ parafrázovaná správa je v prevažnej časti preukázateľne nepravdivá a zavádzajúca, akcentoval*

neprešetrenie trestného oznámenia a nezákonné uspokojenie sa vyšetrovateľa PZ len s vyjadrením ústavu, v mene ktorého podozriví trestnú činnosť mali páchať. Sťažovateľ žiadal o nahliadnutie do spisu za účelom doplnenia predmetnej sťažnosti, priamo v jej závere podal trestné oznámenie na ústav pre možné spáchanie trestného činu v súvislosti s podaním nepravdivej správy, a tiež na vyšetrovateľa PZ pre zanedbanie jeho povinností, keď v rozpore so zákonom trestné oznámenie riadne neprešetril.“

5. Okresná prokuratúra riadny opravný prostriedok sťažovateľa uznesením č. k. 1 Pn 1116/16/3309-6 z 20. januára 2017 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodný zamietla.

6. Podľa názoru sťažovateľa je *„faktom, že uznesenie vyšetrovateľa PZ v spojení s uznesením prokuratúry sa celkom míňa s podstatou trestného oznámenia, táto zostala ignorovaná, a prokuratúra sa v napadnutom uznesení absolútne nijakým spôsobom nevysporiadala so sťažnostnými námietkami“*.

7. Rovnako okresná prokuratúra podľa tvrdenia sťažovateľa ignorovala jeho žiadosť o nahliadnutie do spisu pre účel doplnenia sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru.

8. Rozhodnutie okresnej prokuratúry, ako uvádza sťažovateľ, nijakým spôsobom nereagovalo na jeho výslovnú námietku, *„že predmetná správa ústavu je v prevažnej časti nepravdivá a zavádzajúca... Napokon, z rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní je zjavné nepochopenie podstaty čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd... keďže k jeho porušeniu môže dôjsť (a aj dochádza) aj v súvislosti so samotnými podmienkami detencie vzhľadom na ich kumulatívny účinok na dotknutú osobu - pričom nie je relevantné, či bolo postupované kvázi zákonným spôsobom (jeho aplikáciou majúcou za následok porušenie základných práv).“*

9. Podľa sťažovateľa *„Z relevantného práva a právnych východísk je tiež zrejmé, že podmienky detencie sťažovateľa neboli v súlade so zákonom tak, ako to uvádza sporná*

správa ústavu - ústav sa nemôže zbaviť zodpovednosti za dôsledok zaobchádzania so sťažovateľom v podobe nevyhovujúcich podmienok detencie arbitrárnym konštatovaním o zákonnosti postupu zamestnancov zboru konajúcich v jeho mene, a orgány činné v trestnom konaní nie sú oprávnené trestné oznámenie vybaviť rýdzo formalistickým konštatovaním o zákonnosti postupu ústavu bez akejkoľvek previerky zákonnosti, závažnosti, pravdivosti a vierohodnosti správy ústavu, čo platí o to viac v situácii vznesených námietok o jej zákonnosti, pravdivosti a nevysporiadania sa s podstatou trestného oznámenia z hľadiska následku v podobe vytvorených zlých podmienok detencie, čo takticky ani nebolo ústavom spochybnené.“.

10. Sťažovateľ trvá na tom, že jeho „*trestné oznámenie náležitým spôsobom prešetrené nebolo*“, čím došlo k porušeniu jeho práva zaručeného mu v čl. 3 dohovoru, ako aj základného práva zaručeného v čl. 16 ods. 2 ústavy s dopadom na jeho právo zaručené mu v čl. 8 ods. 1 dohovoru a základné práva zaručené v čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy.

11. Napokon sťažovateľ namieta, že „*Neumožnením nahliadnutia do spisu... pred rozhodnutím o sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ tak, aby mohol túto sťažnosť doplniť, bolo zo strany prokuratúry porušené jeho právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy.*“.

12. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Postupom Okresnej prokuratúry v Trenčíne v konaní sp. zn. 1 Pn 1116/16/3309 a jej uznesením zo dňa 20. 1. 2017 bolo porušené základné právo sťažovateľa na účinné úradné vyšetrenie zlého zaobchádzania podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti a právo na súkromie podľa čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Uznesenie Okresnej prokuratúry v Trenčíne, sp. zn. 1 Pn 1116/16/3309-6 zo dňa 20. 1. 2017, sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi ako primerané finančné zadosťučinenie peňažnú sumu 2 300 €... ktorú mu je povinná zaplatiť Okresná prokuratúra v Trenčíne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

13. Zároveň sťažovateľ požiadal o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom z dôvodu jeho zlej finančnej situácie.

II.

14. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

15. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

16. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

17. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

18. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

19. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

20. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv zaručených v čl. 16 ods. 2, čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv zaručených v čl. 3 a čl. 8 ods. 1 dohovoru postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 1116/16/3309 a jej uznesením z 20. januára 2017, ku ktorému malo dôjsť tým, že sa okresná prokuratúra žiadnym spôsobom nevysporiadala s námietkami sťažovateľa uvedenými v opravnom prostriedku proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru z 8. decembra 2016 o odmietnutí podaného trestného oznámenia. Zároveň ignorovala žiadosť sťažovateľa o nahliadnutie do spisu.

21. Podľa čl. 16 ods. 2 ústavy nikoho nemožno mučiť ani podrobiť krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

22. Podľa čl. 19 ods. 1 ústavy každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

23. Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

24. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

25. Podľa čl. 3 dohovoru nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

26. Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy namietaným postupom a rozhodnutím okresnej prokuratúry

27. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry uviedol, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania voči označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (II. ÚS 42/00).

28. Ústavný súd taktiež vyslovil, že *«Súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy... nie je ani oprávnenie „každého“, aby na základe jeho návrhu (podnetu) bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu voči označeným osobám. Takéto základné právo „každého“ nie je upravené ani v ústave ani v Trestnom poriadku, prípadne v zákone o prokuratúre.»* (I. ÚS 64/96, II. ÚS 42/00).

29. Podľa ústavného súdu by o porušení označených práv bolo možné uvažovať len v prípade, ak by orgány činné v trestnom konaní nevenovali trestnému oznámeniu sťažovateľa pozornosť, ktorú vyžaduje zákon.

30. Ústavný súd posúdil sťažnosť sťažovateľa opierajúc sa o uvedené východiská.

31. Okresná prokuratúra v odôvodnení napadnutého uznesenia sp. zn. 1 Pn 1116/16/3309 z 20. januára 2017 okrem iného uviedla:

«Oznamovateľ v sťažnosti uvádza, že vyšetrovateľ o podanom trestnom oznámení nerozhodol a trvá na tom, že zo strany Ústavu na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ] sú jeho osobe ako väzňovi odmietané základné práva garantované Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd... Celá sťažnosť... z obsahového hľadiska poukazuje na porušenie článku 3 Dohovoru, k porušeniu ktorého má dochádzať tak zo strany Ústavu... ako aj zo strany vyšetrovateľa PZ, ktorý podľa názoru sťažovateľa porušil Dohovor nedostatočným prešetrením jeho oznámenia...

V zmysle platnej Judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva k vybraným článkom Dohovoru... na ktorý sťažovateľ poukazuje, článok 3 predstavuje jednu zo základných hodnôt demokratických spoločností. Článok 3 nepredpokladá žiadne obmedzenie, čím kontrastuje s väčšinou normatívnych ustanovení Dohovoru a jeho Protokolov č. 1 a 4. Aby zlé zaobchádzanie spadalo do pôsobnosti článku 3 musí dosiahnuť určité minimum závažnosti. Stanovenie tohto minima je relatívne, závisí od všetkých okolností prípadu, ako sú povaha, kontext zaobchádzania, jeho trvanie, fyzické a psychické následky, v niektorých prípadoch tiež pohlavie, vek a zdravotný stav. Tvrdenia o zlom zaobchádzaní musia byť podložené primeranými dôkazmi. Pri posudzovaní skutočnosti, či bol trest alebo zaobchádzanie „ponižujúce“ v zmysle článku 3 sa skúma, či bolo jeho cieľom ponižiť a pokoriť danú osobu a či po posúdení týchto dôsledkov bola úroveň zaobchádzania spôsobilá alebo nie poškodiť osobnosť sťažovateľa spôsobom nezlučiteľným s článkom 3 Dohovoru.

Predložené vyjadrenie sťažovateľa (trestné oznámenie) popisuje situáciu v ústave na výkon trestu odňatia slobody a je podložené subjektívnym pociťovaním a vnímaním jeho aktuálnej sociálnej situácie.

Za účelom zobjektívnenia tvrdení sťažovateľa vyšetrovateľ od vyšetrovacieho spisu zabezpečil vyjadrenie riaditeľa Ústavu... z obsahu ktorého vyplývajú všeobecné skutočnosti súvisiace s organizáciou výkonu trestu odňatia slobody v zmysle Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody. V zmysle zabezpečeného vyjadrenia boli preukázané namietané skutočnosti sťažovateľom a tieto boli vyvrátené zákonnými ustanoveniami, v zmysle ktorých Ústav na výkon trestu odňatia slobody postupuje. Zo strany sťažovateľa nebolo v trestnom oznámení zo dňa 02. 11. 2016 ani v sťažnosti proti uzneseniu o odmietnutí trestného oznámenia namietané konkrétne ponižujúce správanie sa niektorého zo zamestnancov ÚVTOS [REDAKOVANÉ]. Išlo len o všeobecné popísanie subjektívne vnímanej situácie sťažovateľom – odsúdeným...

Jediné pochybenie, ktoré bolo zo strany vyšetrovateľa OKP Trenčín zistené je na strane č. 4 uznesenia predposledný odsek, kde namiesto zákonného pomenovania prečinu podľa § 326 Trestného zákona „Zneužívanie právomoci verejného činiteľa“ vyšetrovateľ uvádza zákonné pomenovanie pre prečin podľa § 348 Trestného zákona marenia výkonu úradného rozhodnutia, kde ide celkom zjavne o pisársku chybu.

Sťažovateľ záverom sťažnosti žiada o nahliadnutie do vyšetrovacieho spisu. V tejto časti sťažnosti je oprávnený a povinný konať a rozhodovať vyšetrovateľ, preto bude pri vrátení vyšetrovacieho spisu na túto skutočnosť upozornený.

Súčasne uvádzam, že Trestný poriadok neumožňuje začať trestné stíhanie v prípadoch, ak sa skutok „rysuje“ len v nejasných obrysoch, pričom prípadné svojvoľné vymedzenie skutku zo strany orgánov činných v trestnom konaní by bolo neprípustné a bolo by v rozpore so zákazom ľubovôle pri rozhodovaní štátnych orgánov (t. j. orgán činný v trestnom konaní nemôže najskôr „vytvoriť“ skutkové okolnosti tak, aby zodpovedali určitej právnej kvalifikácii a želaniu oznamovateľa a potom jej prispôbovať dokazovanie, ale postup musí byť opačný, teda určitá právna kvalifikácia musí sama vyplynúť zo zisteného konkrétneho skutkového stavu).

Skutok (alebo určitý skutkový dej, ktorý sa odohral) sa nestáva trestným činom len preto, že ho za trestný čin označí oznamovateľ v podanom trestnom oznámení. Oznamovateľ (poškodený) má právo na podanie trestného oznámenia a orgány činné v trestnom konaní majú následne povinnosť sa ním zaoberať a rozhodnúť o ňom, avšak posúdenie, či skutok napĺňa alebo nenapĺňa znaky konkrétnej skutkovej podstaty trestného činu je plne v ich

kompetencii. Každý má síce zákonný nárok na to, aby sa jeho podaniami a návrhmi kompetentné orgány zaoberali a aby ich vybavili, avšak nikto nemá nárok na to, aby výsledok tohto vybavenia zodpovedal jeho predstave (primerane aj uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III ÚS 287/06).

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti konštatujem, že vyšetrovateľ... mal dostatok podkladov a dôkazov na postup podľa § 197 ods. 1 písmeno d) Trestného poriadku a tento jeho postup, ako aj rozhodnutie je zákonné a dôvodné.

Nakoľko podanie sťažovateľa síce nedáva podklad na subsumovanie konania zamestnanca ÚVTOS [REDAKOVANÉ] pod žiadnu skutkovú podstatu trestného činu, na druhej strane však v podaní sťažovateľ napáda postup samotného ústavu, bude vec prevedená prokurátorovi vykonávajúcemu dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave na výkon testu odňatia slobody na ďalšie konanie.

Keďže doposiaľ vykonané dokazovanie nesvedčí o naplnení znakov skutkovej podstaty predmetného prečinu, bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.»

32. Z citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že okresná prokuratúra na podstatné právne a skutkové otázky relevantné pre rozhodnutie o opravnom prostriedku sťažovateľa proti uzneseniu o odmietnutí trestného oznámenia dala presvedčivé odpovede.

33. Okresná prokuratúra jednoznačne uviedla, za splnenia akých/ktorých podmienok právneho, ako aj skutkového charakteru je možné akceptovať trestné oznámenie v tom zmysle, že na jeho základe bude možné začať trestné stíhanie a následne stíhať konkrétnu fyzickú osobu a že v prípade trestného oznámenia podaného sťažovateľom tieto podmienky splnené neboli. Okresná prokuratúra vyhodnotila a ústavný súd nemá oprávnenie to prehodnocovať, že trestné oznámenie sťažovateľa len popisuje jeho subjektívne pociťovanie a vnímanie situácie, v ktorej sa vo výkone trestu odňatia slobody nachádza. Snaha vyšetrovateľa Policajného zboru o objektivizáciu podstatných skutočností však viedla k záveru, že k osobe sťažovateľa je pristupované zo strany zodpovedných osôb ústavu v súlade so všetkými na vec sa vzťahujúcimi platnými a účinnými právnymi predpismi,

dodržiavanie ktorých a priori vylučuje možnosť trestného postihu konkrétnej osoby za takéto konanie.

34. Vyvodené závery okresná prokuratúra pritom oprela nielen o aktuálnu právnu úpravu upravujúcu výkon trestu odňatia slobody, ale aj o judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu.

35. Sťažovateľ v trestnom oznámení síce prezentoval, že sa cíti obeťou mučenia alebo neľudského či ponižujúceho zaobchádzania, avšak neprezentoval žiaden argument svedčiaci o tom, že sa voči nemu konkrétna osoba dopustila takého kvalifikovaného konania, ktoré by napĺňalo všetky obligatórne znaky skutkovej podstaty trestného činu a ktoré by orgány činné v trestnom konaní a súdy mali a mohli zákonným spôsobom postihnúť.

36. V konečnom dôsledku z obsahu sťažnosti podanej ústavnému súdu možno dedukovať, že aj sám sťažovateľ uznáva, že postup a konanie konkrétnych zodpovedných osôb v ústave bolo zákonne súladné (nenapĺňa znaky trestného činu), keď uvádza, že k porušeniu ustanovenia čl. 3 dohovoru *„môže dôjsť (a aj dochádza) aj v súvislosti so samotnými podmienkami detencie vzhľadom na ich kumulatívny účinok na dotknutú osobu - pričom nie je relevantné, či bolo postupované kvázi zákonným spôsobom“*. V takom prípade sa však ochrany svojich práv nemožno domáhať cestou podania trestného oznámenia (ako to urobil sťažovateľ), ale iným zodpovedajúcim postupom (podaním), ktorý napokon okresná prokuratúra v odôvodnení napadnutého rozhodnutia avizovala iniciovať.

37. Preto nie menej podstatnou okolnosťou danej veci, ktorú je potrebné zvýrazniť, je, že vec sťažovateľa ako taká nebola napadnutým rozhodnutím okresnej prokuratúry „uzavretá“ či „skončená“. Okresná prokuratúra sťažovateľa uistila, že jeho podanie bude prevedené na ďalšie konanie príslušnému prokurátorovi vykonávajúcemu dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave, a teda podmienky výkonu trestu odňatia slobody, ktorým je sťažovateľ vystavený, budú preskúmané na to oprávneným orgánom verejnej moci.

38. Vzhľadom na uvedené ústavný súd nepovažuje postup okresnej prokuratúry a jej rozhodnutie za odporujúce ústavno-právnym princípom zakotveným v čl. 46 ods. 1 ústavy. Napadnuté rozhodnutie je dostatočne odôvodnené, logické, bez vnútorných rozporov a v súlade so znením, zmyslom a účelom aplikovaných právnych noriem, preto ho nemožno hodnotiť ako arbitrárne, ale naopak za ústavne konformné. Z tohto dôvodu je sťažnosť v tejto časti zjavne neopodstatnenou.

39. Pokiaľ ide o výčitku sťažovateľa, že mu okresná prokuratúra neumožnila nahliadnuť do spisu pre účel doplnenia sťažnosti ako opravného prostriedku proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru pod ČVS: ORP-990/1-VYS-TN-2016 z 8. decembra 2016, ústavný súd poznamenáva, že vzhľadom na odmietnutie jeho veci (trestného oznámenia) nezískal status poškodeného podľa § 46 ods. 1 Trestného poriadku, a teda ani možnosť profitovať z § 69 ods. 1 Trestného poriadku, čo by jeho požiadavke prikladalo relevantnú váhu vo vzťahu k základnému právu na inú právnu ochranu. Keďže trestné stíhanie vôbec nezačalo, nebolo reálne ani možné porušiť základné právo sťažovateľa ako poškodeného tým, že sa mu neumožnilo nahliadnuť do spisu, a preto sa táto námietka sťažovateľa javí ako zjavne neopodstatnená (obdobne II. ÚS 226/05).

40. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť je v tejto časti zjavne neopodstatnenou, čo bolo dôvodom na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu základných práv zaručených v čl. 16 ods. 2 a čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a práv zaručených v čl. 3 a čl. 8 ods. 1 dohovoru namietaným postupom okresnej prokuratúry

41. Z obsahu sťažnosti je zreteľné, že sťažovateľ porušenie označených základných práv zaručených ústavou a práv zaručených dohovorom postupom a rozhodnutím okresnej prokuratúry namietal skrz porušenie základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, t. j. samotná okresná prokuratúra nebola a nemohla byť primárnym porušovateľom uvedených práv (napokon sťažovateľ ju tak ani neoznačil), a teda sama

osebe, resp. svojím konaním a rozhodnutím neporušila ústavný zákaz mučenia, príp. podrobovania krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu s osobou sťažovateľa a ani priamo nezasiahla do jeho ľudskej dôstojnosti alebo do jeho súkromného života, ale ako to zo sťažnosti vyplýva, neposkytla podľa názoru sťažovateľa týmto hodnotám primeranú ochranu. Malo sa tak stať práve v súvislosti s tvrdeným porušením základného práva na inú právnu ochranu.

42. Keďže však ústavný súd nezistil porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného mu článkom 46 ods. 1 ústavy, t. j. základného práva na inú právnu ochranu, ktorej sa v konaní pred okresnou prokuratúrou domáhal, nemohlo dôjsť ani k porušeniu označených základných práv zaručených v čl. 16 ods. 2 a čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a ani práv zaručených v čl. 3 a čl. 8 ods. 1 dohovoru.

43. Ústavnému súdu preto neostávalo iné, iba sťažnosť aj v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

44. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v návrhu na rozhodnutie vrátane jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Zjavná neopodstatnenosť podanej sťažnosti ako nedostatok podmienky jej prijateľnosti na ďalšie konanie je vzhľadom na podstatu námietok sťažovateľa takej povahy, že by ju nebolo možné odstrániť ani potom, ak by ústavný súd ustanovil sťažovateľovi kvalifikovaného právneho zástupcu. Ustanovenie právneho zástupcu sťažovateľovi v posudzovanej veci by preto nebolo účelné a ani hospodárne.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. januára 2018